

ქართული, როგორც მეორე ენა

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ელექტრონული ბუკლეტი.

გაითვალისწინეთ, რომ გამოცდა ხუთი ნაწილისაგან (მოსმენა, კითხვა, წერა, ლაპარაკი, პროფესიული ცოდნა) შედგება და წარმატების მისაღწევად საჭიროა ბარიერის გადალახვა ხუთივე ნაწილში.

ასევე აუცილებელია ბარიერის გადალახვა მთლიან ტესტშიც.

ყურადღებით გაეცანით თითოეული დაგალების პირობას!

პასუხების ფურცელზე ამა თუ იმ პასუხის გადატანის წესი თან ახლავს ყოველ დაგალებას.

გამოცდის მაქსიმალური ქულაა 95, ხოლო ამ ტესტში მოცემული დაგალებებისა – 84.

ტესტის შესასრულებლად გეძლევათ 5 საათი.

გისურვებთ წარმატებას!

I. მოსმენა (11 ქულა)

ყურადღებით მოისმინეთ ტექსტი. ტექსტს მოისმენთ ორჯერ.

ყოველი კითხვის ოთხ-ოთხი სავარაუდო პასუხიდან აირჩიეთ **მხოლოდ ერთი**.

ტექსტის ჩანაწერის მოსმენამდე დავალების გასაცნობად გეძლევათ 45 წამი.

პასუხები გადაიტანეთ პასუხების ფურცელზე ამგვარად: პასუხების შესაბამის უჯრედებში გააკეთეთ აღნიშვნა – **X**.

(1) **1. ლევან ბრეგაძის აზრით, რა გზით უნდა დააძლევინოს მასწავლებელმა მოსწავლეს სიზარმაცე?**

- ა) მაგალითის მიცემით.
- ბ) მოტივაციის ამაღლებით.
- გ) ნდობის მოპოვებით.
- დ) ნიჰილიზმის აღმოფხვრით.

(1) **2. რესპონდენტის აზრით, რა განაპირობებს სწავლისადმი მოსწავლეთა ნიჰილისტურ დამოკიდებულებას?**

- ა) ინერტულობისაკენ მათი მიდრეკილება.
- ბ) სწავლა-განათლებისათვის არახელსაყრელი გარემო.
- გ) ჩვენში დამკვიდრებული პროტექციონიზმი.
- დ) ხარვეზები განათლების სისტემაში.

(1) **3. ლევან ბრეგაძეს მიაჩნია, რომ ადამიანის სულიერ ფორმირებაში მთავარი როლი აკისრია:**

- ა) ინფორმაციის მიღებას.
- ბ) ლიტერატურის კითხვას.
- გ) მზერით აღქმას.
- დ) მუსიკის მოსმენას.

(1) **4. რესპონდენტის აზრით, ახალგაზრდების წიგნისაგან დაშორების მიზეზი ის არის, რომ**

- ა) თანამედროვე ახალგაზრდების მოთხოვნებს ტრადიციული წიგნი ვეღარ აკმაყოფილებს.
- ბ) თანამედროვე ბავშვების გონებრივი შესაძლებლობები წიგნის გარეშეც ვითარდება.
- გ) ისინი სმენითა და მზერით მიღებული შთაბეჭდილებებით კმაყოფილდებიან.
- დ) სმენითა და მზერით ადამიანს მეტი ცოდნის მიღება შეუძლია.

(1) **5. რას ფიქრობს ლევან ბრეგაძე დაძალებით კითხვის თაობაზე?**

- ა) დაძალება ბავშვს კითხვას მხოლოდ შეაძულებს.
- ბ) კითხვას დაძალებით ვერავის შეაყვარებ.
- გ) კითხვის დაძალებით შეყვარება შესაძლებელია.
- დ) მხოლოდ დაძალებით შეიძლება კითხვის შეყვარება.

(1) **6. რესპონდენტი ფიქრობს, რომ ლიტერატურის მოყვარული ადამიანები:**

- ა) ვერ ახერხებენ ცხოვრებისეული სირთულეების დაძლევას.
- ბ) ყველანაირ სიტუაციაში სირთულეებს აწყდებიან.
- გ) ცხოვრებისეულ სირთულეებს ადვილად ძლევენ.
- დ) ცხოვრებისეულ სირთულეებს თავს არიდებენ.

(1) **7. ლევან ბრეგაძის აზრით, რა უნდა შევთავაზოთ მოსწავლეებს კლასგარეშე საკითხავად?**

- ა) თავიდანვე უნდა შევთავაზოთ წასაკითხად პოეტური ნაწარმოებები.
- ბ) ლიტერატურა უნდა შევარჩიოთ მოსწავლის ინტერესების მიხედვით.
- გ) მოსწავლეებს ყველა სახის ლიტერატურა უნდა შევთავაზოთ.
- დ) სჯობს მოსწავლეებს თავდაპირველად ნათარგმნი ლიტერატურა წავაკითხოთ.

(1) **8. ვის მიიჩნევს ლევან ბრეგაძე უბედნიერეს მკითხველებად?**

- ა) ვინც განურჩევლად ყველა სახის ლიტერატურას კითხულობს.
- ბ) ვინც ცოტა ნაწარმოებს, მაგრამ ბევრჯერ კითხულობს.
- გ) ვისაც ყველაზე მეტად პოეზიის კითხვა უყვარს.
- დ) ვისაც ყველაზე მეტად პროზის კითხვა უყვარს.

(1) **9. რომელი სახის ლიტერატურას ანიჭებს უპირატესობას რესპონდენტი?**

- ა) ბიოგრაფიულ რომანებს.
- ბ) პოეტურ ნაწარმოებებს.
- გ) პროზაულ ნაწარმოებებს.
- დ) შემეცნებით-გასართობ ლიტერატურას.

(1) **10. ლევან ბრეგაძის აზრით, ვინ არის კარგი მასწავლებელი?**

- ა) ვინც მოსწავლეებს არასოდეს არიგებს ჭკუას.
- ბ) ვინც მოსწავლეებს დამოუკიდებელ აზროვნებას შეაჩვევს.
- გ) ვინც მოსწავლეებს ღვთის რწმენას ჩაუნერგავს.
- დ) ვინც მოსწავლეებს ხელოვნების სიყვარულს გაუღვივებს.

(1) **11. რომელი მოსაზრების დასაბუთების მიზნით იმოწმებს რესპონდენტი ბრეხტის სიტყვებს?**

- ა) კარგი მასწავლებელი დროულად ანებებს თავს პედაგოგიურ საქმიანობას.
- ბ) კარგი მასწავლებელი მოსწავლეებს მუდმივად რჩევა-დარიგებებს არ აძლევს.
- გ) მასწავლებლობა მოსწავლეებისათვის მუდმივად რჩევა-დარიგებების მიცემას გულისხმობს.
- დ) მასწავლებლობა ურთულესი ხელოვნებაა და მას ყველა ვერ დაეუფლება.

II. კითხვა (28 ქულა)

(10) ყურადღებით წაიკითხეთ მონაკვეთი გურამ დოჩანაშვილის მოთხრობიდან „მეფე“:

არაჩვეულებრივ სიზმრებს ხედავდა ნიკალა, როცა კიბის ქვეშ ეძინა. გვერდები მაინც სტკიოდა და როგორც კი ტკივილს იგრძნობდა, ის შეჩვეული ხმა მაშინვე გამოელაპარაკებოდა ხოლმე.

– ნიკო, გშია, ნიკო?

– კი.

შემპარავი ხმა იყო.

– ნიკო, გწყურია, ნიკო?

– კი.

– ხომ არ გცივა?

– ჰო, სიცივია.

– გვერდები ხომ არ დაგებეჭა მაგ იატაკზე წოლითა?

– კი, დამებეჭა.

– მერე, ნუთუ არ გინდა კარგი ცხოვრება, ნიკალა?

– მინდა, კი.

– ჰოდა, აილე და გააქნიე ეგ ოხერი მკლავები, შენს სოფელში ქვაზე დასახლდება კაცი, ბიჭო.

შემპარავი ხმა იყო, კახურად უქცევდა.

– ხომ იცი, როგორი დალოცვილი მიწაა კახეთში, რა ვაზი ხარობს...

– როგორ არ ვიცი.

– მერე, არ წამოხვალ სოფელში?

ნიკო ჩუმად იყო.

– არ წამოხვალ-მეთქი?

კითხვებზე გადასვლა: 12; 13; 14; 15; 16; 17; 18; 19; 20; 21.

- არა.
 - რატომ?
 - მე... – გაიფიქრა ნიკომ და გაწითლდა. – მე მიწის მუშა არა ვარ.
 - მაშ, ვინა ხარ?!
 - მხატვარი.
 - მხატვარი? მერე და რა გაბადია?
- ამაყად ჩაიცინებდა ხოლმე ნიკალა.

ვინ იფიქრებდა, რომ ეს ტანსაცმელშემოხეული კაცი მეფე იყო და თავისი ქვეყანა ჰქონდა... დიდი და თვალუწვდენელი იყო ნიკალას სამფლობელო, ქალაქებსა და სოფლებში ხალხი ცხოვრობდა, მწვანე ტყეებში ათასნაირი ცხოველი ირეოდა, ცაში ფრინველები დანავარდობდნენ, მდინარეებში თევზები დაცურავდნენ და ლურჯ ზღვაზე ნავეები ტივტივებდა. ნიკალას ქვეყანაში გათენებისას შავი ბინდი იწელებოდა, იწელებოდა, თხელდებოდა და ბოლოს ვარდისფრად იხლიჩებოდა ცა, დალოცვილი სინათლე ეფინებოდა ქვეყანას, ხალხი იღვიძებდა, იზმორებოდა და პირს იბანდა; შემდეგ დინჯად ამოდიოდა მზე და ყველაფერი ლამაზდებოდა, მშვენიერდებოდა, ჭუჭყიანი გუბეების ზედაპირზედაც კი ზანტად იკლაკნებოდა ცისარტყელას მზინავი ფერები.

ცხოვრება დულდა ნიკოს ქვეყანაში: გლეხის ბიჭი ბატებს მიდენიდა, მადლიან ყურძენს ფეხებით სწურავდნენ მძიმე კაცები, საჭმლის სამებრად მიემურებოდნენ დედა ღორი და იმისი კოხტა გოჭები, ხალხი დღეობებზე მიდიოდა, ჩარდახიან ურმებში ისხდნენ და დანაღვლიანებული ხარები უხალისოდ მიაგორებდნენ მძიმე ურემს, მზარეულები საჭმელს ამზადებდნენ, გაბურძგვნილულვაშიანი მეეზოვე ქუჩებს დინჯად გვიდა, ზურგმაგარი მუშები არხეინად დაატარებდნენ მძიმე ტიკებსა და კასრებს, სადღაც მიემურებოდნენ ბედის მონა-მორჩილი ვირი და იმისი პატრონი, სარკეში დაკვირვებით იხედებოდა ორთაჭალის ტურფა და ნაოჭის დანახვაზე უკვდებოდა ჩვილი გული, ვირზე მჯდარ აქიმს ყოველი შემთხვევისათვის ქოლგა გაედო მხარზე და ავადმყოფთან მიდიოდა. ქვეყანას ეღვიძა, მაგრამ ჯერ კიდევ გულის ძილით ეძინათ მდიდარი კინტოს შვილსა და ყვითელქუდა გოგოს.

მაინც რა რბილი ბალახი ლივლივებდა ნიკოს ქვეყანაში, როგორ კრიალებდა ცა! მოქნილი, ჩამოსხმული ირემი კისერმოღერებული იდგა, რქებზე მწვადის ნაჭრები ჰქონდა ჩამოცმული და იქვე, ორიოდ ნაბიჯზე, მუშტისოდენა ვარდები ხა-

კითხვებზე გადასვლა: [12](#); [13](#); [14](#); [15](#); [16](#); [17](#); [18](#); [19](#); [20](#); [21](#).

რობდა! ლამაზი, წყლიანი თვალები ჰქონდათ ნიკოს ირმებსა და შვლებს, ყველაზე ლამაზ დედაკაცსაც კი შეშურდებოდა მათი თვალები და მიხრა-მოხრა. საკვირველი იყო – ასეთი ლამაზი არსებები მხოლოდ ფოთლებითა და ბალახით საზრდოობდნენ, ხანდახან წყალსაც სვამდნენ. წყალთან კი თოფიანი კაცი ელოდებოდა ირმებს და სროლის ხმაზე ცაში ისარივით ავარდებოდნენ ხოლმე ფრინველები. უშველებელფრთებიანი არწივი მალლა, ცაში ტივტივებდა და ჩასისხლიანებული თვალებით დაეძებდა მსხვერპლს. ზანტი ნაბიჯით დაიარებოდნენ ზანტი და ხორბლისფერი ლომები, შავი ტახი ყოველთვის მზად იყო საბრძოლველად და თეთრი ეშვები ექავებოდა, პატარა ხმაურზეც სოროსაკენ გარბოდა კურდღელი, მაგრამ არწივი მძიმე, შავი ღრუბელივით აცხრებოდა თავზე.

ამასობაში მდიდარი კინტოს შვილიც იღვიძებდა, კარგა ხანს ბურანში იყო, იქამდე არ წამოდგებოდა, სანამ შიმშილი არ შეაწუხებდა. მერე კარგა ლაზათიანად დანაყრდებოდა, მამის გემოვნების მიხედვით გამოიპრანჭებოდა და თავმომწონედ იდგა მნახველების წინაშე. განიერი შარვალი სქელ ფეხებს უმაღავდა, გაფუებული ლოყები ვარდისფრად უღვიოდა. ორსართულიანი ლაბაბი მკერდზე ჰქონდა მიბჯენილი და წელის ადგილას ვერცხლის ქამარი შემოერთყა. ჯერ კიდევ ბავშვი იყო მდიდარი კინტოს შვილი, მაგრამ მამისაგან უკვე იცოდა ფულის ყადრი და ცხოვრების გემო, სხვა არაფერი სწამდა; დოინჯშემოდგმული იდგა ეს ბრიყვი და ნიკალა შიშითა და ზიზღით შესცქეროდა თავისი ქვეყნის ბინადარს.

ხალხი კი შრომობდა, მუშაობდა – ოქროსფერ კალოზე დაიარებოდნენ ხარები, გლეხები ყურძნით სავსე გოდრებს ეზიდებოდნენ: ზოგ ქალს მძიმე კოკა შეედგა მხარზე, ზოგიც დაირას აჩხაკუნებდა და არხეინად მიირთმევდა ლუდს.

არწივს კი უკვე მოეძებნა მყუდრო ადგილი და გულგახეთქილ მსხვერპლზე იჯდა. ბასრი ჭანგები მოდუნებულ სხეულში ჩაერჭო და საცა იყო, მზეზე აელვარებული ნისკარტით კორტნას დაუწყებდა.

ტყისგან შორს, ცხრა მთის გადაღმა, უშვილო მილიონერი იდგა და ბავშვებიან ღარიბ ქალს თვალს არიდებდა. ოქროს ძეწკვზე ჩამოკიდებული ძვირფასი ნივთი ბრჭყვიალებდა უშვილო ქალის დამჭკნარ მკერდზე, ღარიბ ქალს კი გულზე მაგრად მიეხუტებინა ცოცხალი, ჩვილი არსება და ძუძუს აწოვებდა. გადაჭრილი ხეები მოჩანდა მათ უკან, სადღაც შორს კი მაღალი, მწვანე ტყე ხარობდა, ტყე მთის ფერდობზედაც იყო, მერე ბუჩქები იწყებოდა, მერე, ძალიან მალლა, ბუჩქებიც თავდებოდა და პიტალო კლდეზე თეთრჩოხიანი ვაჟკაცი იდგა; არწივივით გასცქეროდა მიდამოს, დამბაჩა და დაღესტნური ხანჯალი შვენოდა წელზე. გადა-

კითხვებზე გადასვლა: [12](#); [13](#); [14](#); [15](#); [16](#); [17](#); [18](#); [19](#); [20](#); [21](#).

სავარდნთან იდგა და იქითკენ იყურებოდა, საიდანაც მტერს ელოდებოდა, ხოლო მის ფერხთით მშობლიური, რძისფერი აული ქათქათებდა, ძნელად გასაწირი.

ასე იყო თუ ისე, ცხოვრება ჩვეულ კალაპოტში მიედინებოდა. მართალია, იშვიათად გამონაკლისიც ხდებოდა – ხანდახან ბედის მონა-მორჩილ ვირებსაც კი რაღაცა ოხრობა გაუწყრებოდა და ზედ შუა ხიდზე შუბებივით ჩაასობდნენ ხოლმე ფეხებს... მაგრამ ცხოვრება მაინც ჩვეულ კალაპოტში მიედინებოდა და საღამოხანს ბნელდებოდა, ბნელდებოდა, ცაზე მთვარე ამოდიოდა და მქრქალი სინათლე ეფინებოდა ნიკალას ქვეყანას.

ნელა, ზანტად, მაგრამ მაინც გადიოდა ღამე: ხან უმთვარო, ხანაც მთვარიანი, ხან უშფოთველი, ხანაც შფოთით აღსავსე და ტლანქი, მძიმე ღამე დაპატრონებოდა ქვეყანას, ბრმა დევივით აწვა ქვეყანას ღამე.

და, კიდევ კარგი, ადრე იქნებოდა თუ გვიან, შავი ბინდი მაინც იწელებოდა, იწელებოდა და ვარდისფრად იხლიჩებოდა ცა... ერთხელ ერთმა ვაჭარმა ნიკოს ნახატები დაათვალიერა. წესითა და კანონით არ უნდა მოსწონებოდა ამ კაცს ნიკალას ნახატები – ვაჭარი კაცი იყო, ბეწვეულით ვაჭრობდა, სახლში ოქროსფერ ჩარჩოში ჩასმული სარკეები ჰქონდა, ღამღამობით მოგებაზე ფიქრობდა, სულ ძვირფასი ქურქები ელანდებოდა. და უცებ შავ მუშამბაზე დახატული ერთი უბრალო კურდღელი ისე მოეწონა, რომ ნიკალა გვერდზე გაიხმო, დაიმარტოხელა და უცნაური ხმით სთხოვა:

– ოღონდ ეგ სურათი მომყიდე, რამდენსაც გინდა, იმდენ ტკიცინა თუმნიანს მოგცემ, ნიკალა...

ერთხელაც ნიკოს სამფლობელო ერთმა ნასწავლმა კაცმა დაათვალიერა და თქვა:

– განა ეს არის ხელოვნება? არა, ხელოვნება სულ სხვა რამეა. კაცი კაცს უნდა ჰგავდეს, შველი – შველს, მთა – მთას, ხე – ხეს, აბა შეხედე, განა ეს დათვია? ტურასა ჰგამს...

უთქმელი კაცი იყო ნიკალა. თავის ნახატს შეაცქერდა... და უეცრად ხმამაღლა თქვა:

– ასე მინდოდა გამეკეთებინა და ეს მე შევძელი.

პატარა ბიჭი კი ისევ ისე დგას და ქალს ყურძნის მტევანს ევედრება. უხეში, ასაკის შეუფერებელი თითები ახლოს მიუტანია მტევანთან და ქალის თანხმობას ელოდება. ქალს სულელური გამომეტყველება აქვს და რაღაცას ფიქრობს, ხელში კი... ტკბილი, გემრიელი ყურძენი უჭირავს – დალოცვილი სიტკბო.

მას სწორედ ეს უნდოდა და მან ეს შესძლო.

კითხვებზე გადასვლა: 12; 13; 14; 15; 16; 17; 18; 19; 20; 21.

უპასუხეთ მოცემულ კითხვებს. პასუხების გაცემა მაშინ დაიწყეთ, როდესაც ტექსტის შინაარსი მთლიანად გასაგები იქნება. ოთხ-ოთხი სავარაუდო პასუხიდან აირჩიეთ **მხოლოდ ერთი**.
პასუხები გადაიტანეთ პასუხების ფურცელზე ამგვარად: პასუხების შესაბამის უჯრედებში გააკეთეთ აღნიშვნა – **X**.

(1) 12. რა ჩანს ნიკალასა და „შეჩვეულ ხმას“ შორის საუბრის ეპიზოდში?

ა) ნიკალა ამაყი და თავდაჯერებულია.

ბ) ნიკალა ამპარტავანი და მედიდურია.

გ) ნიკალა დამცირებული და უბედურია.

დ) ნიკალა ჯიუტი და ახირებულია.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეოთხე გვერდზე

(1) **13. რა იგულისხმება „ნიკალას სამფლობელოში“?**

- ა) თბილისის უბნები, რომლებიც ნიკალასათვის ახლობელი გახდა.
- ბ) ნიკალას მიერ სიზმრებში ნანახი, ირეალური სამყარო.
- გ) ნიკალას მშობლიური კახეთი, სადაც ის გაიზარდა.
- დ) სამყარო, რომელიც ნიკალამ თავის შემოქმედებაში ასახა.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეოთხე გვერდზე

(1) **14. რომელ წინადადებაშია გამოყენებული ფრაზეოლოგიზმი?**

ა) „– გვერდები ხომ არ დაგებეჟა მაგ იატაკზე წოლითა?“

ბ) „– მერე, ნუთუ არ გინდა კარგი ცხოვრება?“

გ) „– შენს სოფელში ქვაზე დასახლდება კაცი, ბიჭო“.

დ) „– ხომ იცი, როგორი დალოცვილი მიწაა კახეთში“.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეოთხე გვერდზე

(1) **15. რომელ ფრაზაში ჩანს ავტორის ირონიული დამოკიდებულება პერსონაჟების მიმართ?**

- ა) „ასეთი ლამაზი არსებები მხოლოდ ფოთლებითა და ბალახით საზრდოობდნენ, ხანდახან წყალსაც სვამდნენ“.
- ბ) „ვირზე მჯდარ აქიმს ყოველი შემთხვევისათვის ქოლგა გაედო მხარზე და ავადმყოფთან მიდიოდა“.
- გ) „ორსართულიანი ღაბაბი მკერდზე ჰქონდა მიბჯენილი და წელის ადგილას ვერცხლის ქამარი შემოერთყა“.
- დ) „ჯერ კიდევ გულის ძილით ეძინათ მდიდარი კინტოს შვილსა და ყვითელქუდა გოგოს“.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეოთხე გვერდზე

(1) **16. რის გამო შესცქეროდა ნიკალა შიშითა და ზიზღით მდიდარი კინტოს შვილს?**

- ა) „განიერი შარვალი სქელ ფეხებს უმაღავდა, გაფუებული ლოყები ვარდისფრად უღვიოდა“.
- ბ) „კარგა ხანს ბურანში იყო, იქამდე არ წამოდგებოდა, სანამ შიმშილი არ შეაწუხებდა“.
- გ) „მამისაგან უკვე იცოდა ფულის ყადრი და ცხოვრების გემო, სხვა არაფერი სწამდა“.
- დ) „მამის გემოვნების მიხედვით გამოიპრანჭებოდა და თავმომწონედ იდგა მნახველების წინაშე“.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეოთხე გვერდზე

(1) 17. რომელ ფრაზაში გვხვდება მხატვრული საშუალება?

- ა) „მოქნილი, ჩამოსხმული ირემი კისერმოღერებული იდგა“.
- ბ) „პატარა ხმაურზეც სოროსაკენ გარბოდა კურდღელი“.
- გ) „სახლში ოქროსფერ ჩარჩოში ჩასმული სარკეები ჰქონდა“.
- დ) „შავი ტახი ყოველთვის მზად იყო საბრძოლველად“.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეოთხე გვერდზე

(1) **18. რატომ სთხოვა ერთმა ვაჭარმა ნიკოს ნახატის მიყიდვა?**

- ა) ვაჭარი მიხვდა, რომ ნიკალას ნახატი მომავალში ძვირად გაიყიდებოდა.
- ბ) ვაჭარმა გადაწყვიტა ძვირფასი ბეწვეულის გარდა ხელოვნების ნიმუშებითაც ევაჭრა.
- გ) ნიკალას შემოქმედებამ მოხიბლა ხელოვნებისაგან სრულიად შორს მყოფი ვაჭარი.
- დ) ნიკალას შემოქმედებით მოხიბლულ ვაჭარს მხატვრის დახმარების სურვილი გაუჩნდა.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეოთხე გვერდზე

(1) **19. როგორი ადამიანი წარმოგვიდგინა ავტორმა „ნასწავლი კაცის“ სახით?**

- ა) ადამიანი, რომელიც ნასწავლია, აფასებს ხელოვნებას, მაგრამ ამის აღიარება არ სურს.
- ბ) ადამიანი, რომელიც ნასწავლია და თავისი პრინციპულობით გამოირჩევა.
- გ) ადამიანი, რომელიც ნასწავლია და კარგად ხვდება ნამდვილი ხელოვნების ფასს.
- დ) ადამიანი, რომელიც ნასწავლია, თუმცა ჭეშმარიტი ხელოვნების დაფასება არ შეუძლია.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეოთხე გვერდზე

(1) 20. როგორია ნიკალა „ნასწავლ კაცთან“ საუბრის ეპიზოდში?

ა) ამაყი და პირდაპირი.

ბ) მორიდებული და თავმდაბალი.

გ) ფიცხი და უტაქტო.

დ) ჯიუტი და ახირებული.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეოთხე გვერდზე

(1) **21. რომელ ფრაზაშია გადმოცემული ტექსტის მთავარი სათქმელი?**

- ა) „არაჩვეულებრივ სიზმრებს ხედავდა ნიკალა, როცა კიბის ქვეშ ეძინა“.
- ბ) „ეს ტანსაცმელშემოხეული კაცი მეფე იყო და თავისი ქვეყანა ჰქონდა“.
- გ) „შფოთით აღსავსე და ტლანქი, მძიმე ღამე დაპატრონებოდა ქვეყანას“.
- დ) „ხელოვნება სულ სხვა რამეა, კაცი კაცს უნდა ჰგავდეს, შველი – შველს“.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეოთხე გვერდზე

- (8) 22. ტექსტიდან ამოღებულია 8 წინადადება. აღადგინეთ ტექსტი ქვემოთ მოცემული წინადადებების მეშვეობით. გაითვალისწინეთ, 4 წინადადება ზედმეტია.

უნიკალური ლექსიკონი

ერთ-ერთმა იტალიელმა მკვლევარმა 1621 წელს სპარსეთის ქალაქ პერსეპოლისის ნანგრევებში უცნობი დამწერლობის ნიმუშს მიაგნო. მსგავსი წერილობითი ძეგლები მე-19 საუკუნის დასაწყისში მეცნიერებმა ერაყშიც აღმოაჩინეს არქეოლოგიური გათხრების დროს. ეს ტექსტები იმ ენაზე იყო შექმნილი, რომელზედაც შუამდინარეთში ლაპარაკობდნენ. ----- (1). ამიტომ უწოდეს მას ლურსმული დამწერლობა.

ამ დამწერლობით შექმნილი ტექსტების გარეშე შეუძლებელია უძველესი შუამდინარეთის ცივილიზაციის გაცნობა. ----- (2). ისინი თავიდანვე შეთანხმდნენ, რომ მხოლოდ სიტყვების განმარტებით არ უნდა შემოფარგლულიყვნენ. ----- (3).

ამგვარად, ეს ლექსიკონი გახდა ლურსმული დამწერლობით შესრულებული ტექსტებიდან ნათარგმნი სიტყვებისა და ციტატების კრებული. უამრავი ლურსმული ტექსტი გაიშიფრა. ----- (4). მეცნიერი მეთიუ სტოპლერი წერს, რომ ზოგიერთ ტექსტში წაიკითხავთ, როგორ ამაყობენ მეფეები თავიანთი წარმომავლობით და როგორ განადიდებენ საკუთარ თავს. ----- (5).

აღნიშნულ პროექტზე უამრავი მეცნიერი მუშაობდა. ----- (6). მას შემდეგ კიდევ 25 ტომი გამოვიდა, რასაც მთლიანობაში 90 წელი დასჭირდა. ----- (7).

ეს უნიკალური წიგნი შუამდინარეთის ისტორიის, ლიტერატურის, კანონებისა და რელიგიის ენციკლოპედიაა. ----- (8).

გამოტოვებული წინადადებები:

- ა) ამავე გვერდებზე მოცემულია მაშინდელი ასტრონომების რჩევები.
- ბ) აქედან გამომდინარე, ეს ტექსტები ზღვა ინფორმაციას გვაწვდის ამ და სხვა საკითხებთან დაკავშირებით.
- გ) ზოგ მათგანში კი იმავე მეფეებზე ნათქვამია, რომ ისინი სულაც არ იყვნენ დიდებულები.
- დ) რაც მთავარია, ეს არის შეუდარებელი ლექსიკონი იმ მეცნიერთათვის, რომლებიც შუამდინარეთის დამწერლობას სწავლობენ.
- ე) ეს ტექსტები ეხებოდა როგორც რელიგიას, ვაჭრობას, ასტრონომიას, ისე ჩვეულებრივ ადამიანურ გრძნობებს: შიშს, გაბრაზებას, სიყვარულს.
- ვ) თუმცა, რადგან ახალ აღმოჩენებს ბოლო არ უჩანს, ეს საქმე ჯერაც არაა დასრულებული.
- ზ) მათ რამდენიმე ათეული წელი მოანდომეს ლექსიკონის I ტომის გამოცემას.
- თ) მათ ცალკეულ სიტყვასთან დაკავშირებული ის ტექსტები უნდა მოეძიათ, რომლებიც კონკრეტულ კონტექსტში ამ სიტყვის მნიშვნელობის ასახსნელად იყო საჭირო.
- ი) მეცნიერებმა დღემდე არ იციან ზოგიერთი სიტყვის მნიშვნელობა.
- კ) მეცნიერებმა, რომლებიც აღნიშნული ტექსტების წაკითხვაზე მუშაობდნენ, გადაწყვიტეს ლექსიკონის შედგენა.
- ლ) შუამდინარული წარწერები მხოლოდ ჩვენთვის უცნობ ცივილიზაციას არ გვაცნობს.
- მ) ამოკვეთილი ასოები ლურსმნის ფორმას წააგავდა.

ამ დავალების პასუხები პასუხების ფურცელზე გადაიტანეთ შემდეგნაირად: 22-ე ნომრის გასწვრივ მოცემულ ცხრილში ყოველი წინადადების რიგით ნომერს შეუსაბამეთ იმ წინადადების აღმნიშვნელი ასო, რომელიც, თქვენი აზრით, ამ კონკრეტულ შემთხვევაშია გამოტოვებული და გადამკვეთ უჯრედში ჩასვით **X** ნიშანი.

(10) **23. წაიკითხეთ ტექსტი და გაარკვიეთ, ჩამოთვლილი წინადადებებიდან რომელი შეესაბამება ტექსტის შინაარსს და რომელი – არა. თუ წინადადება შეესაბამება ტექსტის შინაარსს, მიუთითეთ იმ აბზაცის ნომერი, რომელიც თქვენი პასუხის დამადასტურებელ ინფორმაციას შეიცავს (გაითვალისწინეთ, თუ აბზაცის ნომერი სწორად არ იქნება მითითებული, შესაბამისი პასუხი არასწორად ჩაგეთვლება. ნიმუში მოცემულია).**
არ დაგავიწყდეთ პასუხების გადატანა პასუხების ფურცელზე!

1. თამაშს მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს ადამიანის ცხოვრებაში. მისი საშუალებით ბავშვი ვითარდება ფიზიკურად, გონებრივად და სოციალურად. თამაშის დახმარებით პატარები დამოუკიდებლად ან სხვებთან ერთად შეისწავლიან საკუთარ გარემოსა და ადამიანებს; სწავლობენ პრობლემების მოგვარებასა და ურთიერთობის დამყარებას სხვებთან. გარდა ამისა, თამაშის პროცესში ბავშვი ეუფლება ურთიერთობისათვის აუცილებელ ლექსიკას, იკვლევს მისთვის უცნობ სამყაროს.

2. თამაშში ბავშვები ხალისით ერთვებიან და ინტერესით ასრულებენ საკუთარ ფუნქციას; სწავლობენ როლის გათავისებას; არიან უფრო კონცენტრირებულები და ყურადღებიანები, რაც მათ ახალი ინფორმაციის უკეთ ათვისებასა და გააზრებაში ეხმარება. იმ განცდებისა და ემოციების ფონზე, რომლებსაც თამაშის პროცესში გამოხატავენ, პატარები უფრო მარტივად, დამოუკიდებლად იძენენ ახალ ცოდნას და იღებენ გამოცდილებას. თამაში კონფლიქტების გადაჭრისა და თანამშრომლობის უნარების ჩამოყალიბების ეფექტიანი საშუალებაა. სტრესისა და შინაგანი წინააღმდეგობების დამლევაში ბავშვებს განსაკუთრებით უწყობს ხელს ფიზიკური თამაშები.

3. თამაშის დროს ბავშვებს უფროსების იმიტირება უყვართ. ხშირად ისინი ყოველდღიურ სცენებს დგამენ და იმეორებენ მშობლების ქცევას. გოგონა თოჯინას აძინებს ან თავის პატარა მეგობრებთან ერთად საჭმელს ამზადებს. ბიჭები თავიანთი „ავტომანქანებით“ აქეთ-იქით დაქრიან და ძრავას თავადვე ახმოვანებენ, თითქოს ნამდვილი მანქანები ჰყავდეთ. მშობლებს უნდა შეეძლოთ ასწავლონ და უჩვენონ ბავშვებს, როგორ ითამაშონ, თანაც ეს ისე უნდა მოახერხონ, რომ არ შეზღუდონ მათი დამოუკიდებლობა და შეუნარჩუნონ თამაშს შემოქმედებითი, განუმეორებელი ხიბლი.

4. ამ პროცესში უფროსების როლი ძალიან მნიშვნელოვანია. მათ მიერ ეფექტურად წარმართული თამაშები ფსიქოლოგიურად ჯანსაღი პიროვნების ჩამოყალიბებას უწყობს ხელს. ამიტომ სასურველია, მშობლებმა და აღმზრდელებმა იცოდნენ თითოეული ბავშვის ფსიქოლოგიური განვითარების დონე, შესაძლებლობები და ინდივიდუალური თავისებურებები. ამასთან ერთად, უნდა იცოდნენ კონკრეტული სათამაშოს დანიშნულება და შეეძლოთ მათი შერჩევა ასაკობრივი პრინციპის გათვალისწინებით.
5. თანამედროვე ბავშვები ხშირად დიდ დროს უთმობენ ერთფეროვან, უინტერესო კომპიუტერულ თამაშებს მაშინ, როცა მათთვის უმნიშვნელოვანესია გონებრივი განვითარება. სხვა აქტივობებთან ერთად, ამის შესანიშნავი საშუალება ხატვაა. ხატვის დროს ვითარდება შემოქმედებითი უნარი, მხედველობითი აღქმა, მეხსიერება, ნებისყოფა. ბავშვი დეტალურად ეცნობა სხვადასხვა ფორმას, გარემოს; უღვივდება ინტერესი, ცნობისმოყვარეობა; სწავლობს მიზნის დასახვასა და შესრულებას, დაწყებული საქმის ბოლომდე მიყვანას; ხატვის პროცესში ის განიცდის სიხარულსა და თვითკმაყოფილებას.
6. სათამაშოების შემქმნელებმა აუცილებლად უნდა გაითვალისწინონ პროფესიონალი ფსიქოლოგების, პედიატრებისა და ექსპერტების რჩევები, რათა თავიანთი შემოქმედებით ხელი შეუწყონ ბავშვის ჯანსაღ განვითარებას.

წინადადებებზე გადასვლა

წინადადების N	წინადადება	დიახ	არა	აბზაცის N
0.	ბავშვის ჯანსაღი განვითარებისათვის მნიშვნელოვანია სათამაშოების შემქმნელებმა ყურადღება მიაქციონ სპეციალისტების რეკომენდაციებს.	X		6
1.	თამაშის დროს ბავშვები უფროსებს ჰზამავენ ხოლმე.			
2.	თამაშის დროს გამოხატული ემოციები ხელს უშლის ბავშვს ახალი ცოდნის ათვისებაში.			
3.	თამაშის პროცესი ბავშვს კომუნიკაციის უნარს უვითარებს.			
4.	თამაშის როლი მნიშვნელოვანია, რადგან მისი მეშვეობით ბავშვი სხვადასხვაგვარი კუთხით ყალიბდება.			
5.	მშობელმა ისე უნდა წარმართოს ბავშვის თამაში, რომ ხელი არ შეუშალოს შვილს თავისთავადობის, ინდივიდუალობის გამოვლენაში.			
6.	რაც უფრო მეტადაა ბავშვი ჩართული თამაშში, მით უფრო ნაკლებად ითვისებს ახალ ინფორმაციას.			
7.	როგორც ხატვა, ისე ნებისმიერი კომპიუტერული თამაში ბავშვს შემოქმედებით უნარს უვითარებს.			
8.	სათამაშოს ასაკობრივი შერჩევის პრინციპში იგულისხმება ყურადღების გამახვილება ამ სათამაშოს დანიშნულებაზე.			
9.	სხვადასხვაგვარი სირთულის დაძლევაში ზოგიერთი თამაში ბავშვს განსაკუთრებით ეხმარება.			
10.	ყველა ბავშვს ფსიქოლოგიური განვითარების ერთნაირი დონე აქვს.			

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე
დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

III. წერა (20 ქულა)

24. არგუმენტირებული მსჯელობით დაეთანხმეთ ქვემოთ მოცემულ მოსაზრებას ან უარყავით იგი.

ყველასათვის ცნობილია, რომ გაკვეთილზე ზოგი ბავშვი სწრაფად ითვისებს მასალას და აქტიურობს, ზოგი კი ვერ ახერხებს მხარი აუბას მათ და ჩაერთოს სასწავლო პროცესში. მასწავლებელთა ერთი ნაწილი ფიქრობს, რომ განსხვავებული შესაძლებლობების ბავშვები სხვადასხვა კლასში უნდა სწავლობდნენ.

N 24 ანუ წერითი დავალების შესასრულებლად პასუხების ფურცელზე ერთი გვერდია დატოვებული. იმყოფინეთ გამოყოფილი ადგილი!

ისევე, როგორც ყველა სხვა დავალებისათვის, წერითი დავალებისათვისაც შავი ვარიანტის დასაწერად შეგიძლიათ ცარიელი ფურცლები გამოიყენოთ.

არ დაგავიწყდეთ ნაშრომის გადატანა პასუხების ფურცელზე!

IV. პროფესიული ცოდნა (25 ქულა)

- (10) 25. ტექსტში დაშვებულია ორთოგრაფიული, მორფოლოგიური და სინტაქსური შეცდომები (სტრიქონში არაუმეტეს ერთისა). ზოგ სტრიქონში დაშვებულია შეცდომა, ზოგში – არა. სტრიქონების გასწვრივ მოცემულ ხაზებზე დაწერეთ სწორი ფორმები. თუ სტრიქონში შეცდომა არ არის, გააკეთეთ აღნიშვნა – ✓ (ნიმუში მოცემულია).
არ დაგავიწყდეთ პასუხების გადატანა პასუხების ფურცელზე!

ტექსტი	სწორი ვარიანტები
<p>ძველი წელთაღრიცხვის მე-2 და 1-ელი ათასწლეულების მიჯნაზე ქართველურმა ტომებმა შექმნეს სახელმწიფოებრივი გაერთიანება კოლხა. ეს სახელწოდება პირველად გვხვდება ჩვენ წელთაღრიცხვამდე შექმნილ ლურსმულ წარწერებში. კოლხეთის ძლევამოსილების შესახებ არაერთი მნიშვნელოვანი იმფორმაცია მოიპოვება ძველბერძნულ და რომაულ წყაროში. განსაკუთრებით საინტერესო ცნობებს გვაწვდის მითი არგონავტების შესახებ. ბერძნულ მითოლოგიის ეს გმირები იასონის მეთაურობით კოლხეთში გაემგზავრენ ოქროს საწმისის ხელში ჩასაგდებად, რადგან იგი ძლიერებისა და სიმდიდრის ერთგვარ სიმბოლოდ მიაჩნდათ. იმ დროს, როგორც თქმულებიდან სჩანს, კოლხეთის მეფე იყო უძლეველი აიეტი. მითში ასახულია კოლხთა წესჩვეულებები, მათი სამეურნეო საქმიანობა. როგორც ცნობილია, კოლხეთის სამეფო ძველი წელთაღრიცხვის VIII-ე საუკუნეში ჩრდილოეთიდან შემოჭრილმა მომთაბარე ტომებმა გაანადგურეს.</p>	<p>00. ----- 1-ლი ----- 0. ----- ✓ ----- 1. ----- 2. ----- 3. ----- 4. ----- 5. ----- 6. ----- 7. ----- 8. ----- 9. ----- 10. -----</p>

NN 26-35 დავალებების პასუხები უნდა დაწეროთ პასუხების ფურცელზე მხოლოდ ამ დავალებების ნომრების გასწვრივ მოცემულ ხაზებზე.

იმყოფინეთ გამოყოფილი ადგილები (შავი სამუშაოს შესასრულებლად შეგიძლიათ ცარიელი ფურცლები გამოიყენოთ). არ დაგავიწყდეთ პასუხების გადატანა პასუხების ფურცელზე!

- (1) **26. მოსწავლემ დაწერა სიტყვა: დედაშვილი.**
განუმარტეთ მას, რა უნდა იცოდეს, რომ არ დაუშვას ანალოგიური შეცდომა.
- (1) **27. მოსწავლემ დაწერა წინადადება: ლევანიმ კარგად ისწავლა ლექსი.**
განუმარტეთ მას, რა უნდა იცოდეს, რომ არ დაუშვას ანალოგიური შეცდომა.
- (1) **28. მოსწავლემ დაწერა რიცხვითი სახელი: მე-31.**
განუმარტეთ მას, რა უნდა იცოდეს, რომ არ დაუშვას ანალოგიური შეცდომა.
- (2) **29. მოსწავლემ დაწერა წინადადება: სტუმრებმა ქალაქის ყველაზე ულამაზესი ადგილები დაათვალიერეს.**
ა) გაუსწორეთ მოსწავლეს შეცდომა.
ბ) განუმარტეთ მას, რა უნდა იცოდეს, რომ არ დაუშვას ანალოგიური შეცდომა.
- (1) **30. მოსწავლემ დაწერა წინადადება: ჩემს ძაღლს თეთრი ლეკვი აქვს.**
განუმარტეთ მას, რა უნდა იცოდეს, რომ არ დაუშვას ანალოგიური შეცდომა.

- (1) **31. მოსწავლემ დაწერა სიტყვა: გააკეთებია.**
განუმარტეთ მას, რა უნდა იცოდეს, რომ არ დაუშვას ანალოგიური შეცდომა.
- (1) **32. მოსწავლემ დაწერა წინადადება: ბავშვი წაიკითხა წიგნი.**
განუმარტეთ მას, რა უნდა იცოდეს, რომ სწორად შეარჩიოს ქვემდებარის ბრუნვა.
- (3) **33. მოსწავლემ დაწერა წინადადება: ქართველები ქვევრში ინახავენ ღვინოს, რომელიც თიხისაგან მზადდება.**
ა) გაუსწორეთ მოსწავლეს შეცდომა.
ბ) რა ტიპის შეცდომაა დაშვებული მოცემულ წინადადებაში?
გ) განუმარტეთ მას, რა უნდა იცოდეს, რომ არ დაუშვას ანალოგიური შეცდომა.
- (2) **34. მოსწავლემ დაწერა წინადადება: ყველა ყურადღებით უსმენენ მასწავლებელს.**
ა) გაუსწორეთ მოსწავლეს შეცდომა.
ბ) განუმარტეთ მას, რა უნდა იცოდეს, რომ არ დაუშვას ანალოგიური შეცდომა.
- (2) **35. იმსჯელეთ, ილია ჭავჭავაძის რომელ ნაწარმოებს შესთავაზებდით თქვენს მოსწავლეებს წასაკითხად და დაასაბუთეთ, რატომ.**